

J A M U
J A M U

Janáčkova akademie
múzických umění

Antidiskriminační manuál JAMU

1. Účel

Manuál stanovuje zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace na Janáčkově akademii múzických umění (JAMU). Určuje postupy při řešení diskriminace, obtěžování a jiného nevhodného jednání na pracovištích a ve studijním prostředí.

Cíl

- Zajistit bezpečné, respektující a inkluzivní prostředí pro všechny zaměstnance, zaměstnankyně, studenty a studentky JAMU.
- Podporovat sociální bezpečí a etický přístup v souladu s Etickým kodexem JAMU.

2. Právní rámec

Manuál vychází z:

- zákona č. 198/2009 Sb. (antidiskriminační zákon),
- zákoníku práce č. 262/2006 Sb.,
- zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách,
- souvisejících právních předpisů a Etického kodexu JAMU.

3. Vymezení pojmů

Rovné zacházení – znamená, že se všemi osobami je zacházeno bez neopodstatněných rozdílů, zejména z důvodu pohlaví, genderové identity či vyjádření, věku, rasy, etnického původu, státní příslušnosti, jazyka, zdravotního stavu či zdravotního postižení, náboženského vyznání, víry, světového názoru, sexuální orientace, rodinného stavu, socioekonomického zázemí nebo jiného postavení.

Přímá diskriminace – jednání, při němž je s osobou zacházeno méně příznivě, než by se zacházelo s jinou osobou v obdobné situaci, a to z některého z výše uvedených důvodů.

Nepřímá diskriminace – zdánlivě neutrální ustanovení, kritérium nebo praxe, které znevýhodňuje osoby určité skupiny oproti ostatním, ledaže jsou objektivně odůvodněny legitimním cílem a prostředky k jeho dosažení jsou přiměřené a nezbytné.

Obtěžování – Nežádoucí chování související s některým ze zakázaných důvodů, jehož účelem nebo následkem je narušení důstojnosti osoby a vytvoření zastrašujícího, ponižujícího, degradujícího, nepřátelského či urážlivého prostředí.

Sexuální obtěžování – Jakékoli sexuálně podbarvené nežádoucí verbální, neverbální nebo fyzické chování, které má za cíl nebo následek narušení důstojnosti osoby a vytvoření zastrašujícího, ponižujícího či urážlivého prostředí.

Mobbing/Bossing – Systematické, dlouhodobé a opakované jednání vůči osobě, spočívající např. v ponižování, zesměšňování, vylučování z kolektivu, šíření pomluv, zneužívání pravomoci či ukládání nesplnitelných úkolů.

- **Mobbing** – šikana mezi kolegy/kolegyněmi,
- **Bossing** – šikana ze strany nadřízeného.

Viktimizace – Proces, při kterém je osoba poškozována v důsledku nevhodného jednání, což zahrnuje nejen samotné vystavení diskriminaci či obtěžování (primární viktimizace), ale také tzv. sekundární viktimizaci, kdy je oběť dále traumatizována nevhodným přístupem okolí či instituce během řešení incidentu, například zlehčováním problému nebo svalováním viny. Nedílnou součástí tohoto pojmu je i jakékoli znevýhodnění osoby za to, že v dobré víře podala stížnost nebo oznámení, upozornila na nevhodné jednání, nebo se účastnila šetření takového jednání.

4. Zásady rovného zacházení

- JAMU uplatňuje rovné zacházení ve všech oblastech: nábor, studium, odměňování, kariérní postup, komunikace.
- Diskriminace, obtěžování, šikana a ponižující chování jsou nepřijatelné.
- JAMU podporuje prostředí založené na respektu, otevřené komunikaci a inkluzi.

5. Povinnosti vedení a vedoucích pracovníků

Vedení JAMU

- Nastavuje zásady rovného zacházení.
- Přijímá preventivní opatření.
- Zajišťuje funkční mechanismy pro stížnosti.

Vedoucí pracovníci

- Uplatňují zásady rovného zacházení v týmu.
- Předcházejí diskriminaci a šikaně.
- Reagují na stížnosti a předávají je příslušným osobám.

6. Povinnosti zaměstnanců a studujících

- Respektovat zásady rovného zacházení.
- Zdržet se diskriminace, obtěžování a šikany.
- Přispívat k bezpečnému prostředí.
- Svědci nevhodného chování by měli zvážit oznámení.

7. Postup při podání stížnosti

Kam se obrátit:

- Přímý nadřízený / vyšší nadřízený.
- HR oddělení.
- Pověřená osoba v Centru pomoci JAMU.
- Interní oznamovací kanály (whistleblowing).

Forma:

- Písemně (e-mail, dopis, formulář).
- Ústně (s písemným záznamem).
- Anonymně (pokud systém umožňuje).

Zásady šetření:

- Řešení bez odkladu, nestranně, důvěrně.
- Informování oznamovatele o krocích.
- Rozhovory, sběr dokumentace.

Ochrana oznamovatele:

- JAMU nesmí jakkoli postihovat ani znevýhodňovat osobu za to, že v dobré víře podala stížnost nebo oznámení, upozornila na nevhodné jednání nebo se účastnila šetření.

8. Prevence a školení

- Školení zaměstnanců a vedoucích pracovníků.
- Informace pro studující (web, kurzy, úvodní materiály).
- Podpora aktivit pro wellbeing a sociální bezpečí.

J A U
J A U
M M

Janáčkova akademie
múzických umění

Tento dokument byl vytvořen v rámci realizace projektu *Podpora a zlepšení systému vzdělávání a jeho kvality na JAMU* (reg. č. CZ.02.02.02/00/23_022/0008595), spolufinancováno Evropskou unií.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo
školství, mládeže
a tělovýchovy